

2198 - Kadının yüzünü açması ne zaman câiz olur?

Soru

Biz, ilim ehlinin görüşlerinden en tercihli olanına göre, kadının yüzünü örtmesinin farz olduğunu biliyoruz. Fakat kadının yüzünü örtmesinin imkânsız olduğu bazı durumlar da vardır.

Bu konuyu açıklayabilir misiniz?

Detaylı cevap

Hamd,
yalnızca Allah'adır.

Delillerin gösterdiği en tercihli görüş; kadının yüzünü örtmesinin farz olduğudur. Buna göre, genç kadının, fesada yol açmaması için, yabancı erkeklerin önünde yüzünü açmaktan men edilmesi gerekir. Bu hüküm, fitne zamanında daha zorunlu bir hâl alır.

İlim ehli, fesada yol açmaması için haram kılınan bir hüküm, faydası daha fazla olan bir hüküm için mübah kılınır, hükmüne varmışlardır.

Buna göre fakihler, bazı özel durumlarda kadının, yabancı erkeklerin önünde açması gerektiği takdirde yüzünü açmasının câiz olduğu gibi, yabancı erkeklerin de onun yüzüne bakmasının câiz olduğu hükmüne varmışlardır. Ancak bu iki durumda da ihtiyacın dışına çıkılmamalıdır. Çünkü zaruret veya ihtiyaç dolayısıyla mübah kılınan şey, ihtiyaç

kadarı ile sınırlıdır. Bunun dışına çıkılması câiz değildir.

Kadının yüzünü açmasının câiz olduğu durumları şöyle özetleyebiliriz:

Birincisi: Söz ve nişan sırasında kadının yüzünü açması câizdir.

Kadının, baş başa kalma ve dokunma olmaksızın kendisiyle evlenmek isteyen kendisine bakması için onun önünde yüzünü açması ve ellerini göstermesi câizdir. Çünkü yüz, çirkinliğe veya güzelliğe delâlet eder. İki el ise, beden zayıf ve ince oluşuna veyahut bedenin dolgun ve şişman oluşuna delâlet eder.

Ebu'l-Ferac el-Makdisî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“Bu meselede (söz ve nişan sırasında) kadının güzelliğinin toplandığı ve bakılan yer olan yüzüne (evlenecek kimse tarafından) bakılmasının mübah olduğu konusunda ilim ehli arasında görüş ayrılığı yoktur...”

Evlenmek isteyen kimsenin, evleneceği kadına bakmasının câiz olduğuna delâlet eden birçok hadis vardır. Bu hadislerden bazıları şunlardır:

1. Sehl b. Sa'd'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olduğuna göre o şöyle demiştir:

﴿
إِنَّ امْرَأَةً جَاءَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! جِئْتُ لِأَهَبَ لَكَ نَفْسِي، فَنَظَرَ إِلَيْهَا
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَصَعَدَ النَّظَرَ إِلَيْهَا
وَصَوَّبَهُ، ثُمَّ طَاطَأَ رَأْسَهُ، فَلَمَّا رَأَتْ الْمَرْأَةُ أَنَّهُ
لَمْ يَفِضْ فِيهَا شَيْئًا جَلَسَتْ، فَقَامَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ
: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكَ بِهَا حَاجَةٌ فَرَوَّجْنِيهَا؟ فَقَالَ
: هَلْ عِنْدَكَ مِنْ شَيْءٍ؟ فَقَالَ: لَا وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ
: اذْهَبِي إِلَى أَهْلِكَ فَأَنْظُرِي هَلْ تَجِدُ شَيْئًا؟ فَذَهَبَتْ، ثُمَّ رَجَعَتْ
فَقَالَ: لَا وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا وَجَدْتُ شَيْئًا، قَالَ: انْظُرِي
وَلَوْ حَاتِمًا مِنْ حَدِيدٍ، فَذَهَبَتْ ثُمَّ رَجَعَتْ فَقَالَ: لَا وَاللَّهِ يَا
رَسُولَ اللَّهِ! وَلَا حَاتِمًا مِنْ حَدِيدٍ، وَلَكِنْ هَذَا إِزَارِي، قَالَ
سَهْلٌ: مَا لَهُ رِذَاءٌ فَلَهَا نِصْفُهُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا تَصْنَعُ يَا زَارِكُ إِنْ لَبِسْتَهُ لَمْ يَكُنْ
عَلَيْهَا مِنْهُ شَيْءٌ، وَإِنْ لَبِسْتَهُ لَمْ يَكُنْ عَلَيْكَ شَيْءٌ؟
فَجَلَسَ الرَّجُلُ حَتَّى طَالَ مَجْلِسُهُ، ثُمَّ قَامَ فَرَأَاهُ رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُوَلِّيًّا فَأَمَرَ بِهِ فُدْعِي، فَلَمَّا
جَاءَ، قَالَ: مَاذَا مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ؟ قَالَ: مَعِيَ سُورَةٌ كَذَا
وَسُورَةٌ كَذَا، وَسُورَةٌ كَذَا، عَدَّهَا. قَالَ: أَتَقْرَأُ هُنَّ عَنْ ظَهْرِ
قَلْبِكَ؟ قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: اذْهَبِي، فَقَدْ مَلَكْتُكَهَا بِمَا مَعَكَ
مِنَ الْقُرْآنِ. [رواه البخاري ومسلم والنسائي بشرح السيوطي والبيهقي]

“Bir kadın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-’e
gelerek:

- Ey Allah’ın elçisi!

Nefsimi sana hibe etmek için geldim, dedi.

Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve

sellem- kadına baktı. Bakışını yukarı

kaldırıp doğrulttu, sonra başını

aşağıya indirdi. Kadın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-’in kendisi hakkında herhangi

bir hüküm vermediğini görünce
oturdu.

Ardından

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve
sellem-'in ashâbından bir adam ayağa
kalkarak:

- Ey Allah'ın elçisi! Eğer senin bu
kadına ihtiyacın yoksa, beni onunla evlendir, dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

— (Mehir olarak) bir şeyin var mı? diye sordu.

Adam:

- Hayır!
Allah'a yemîn olsun ki (yoktur) Ey Allah'ın elçisi! dedi.

Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve
sellem- :

- Âilenin
yanına git bak, bir şey bulacak mısınız? diye sordu.

Bunun

üzerine adam gitti, sonra dönüp geldi ve:

—
Hayır! Ey Allah'ın elçisi! Allah'a yemîn olsun ki bir şey bulamadım, dedi.

Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve

sellem- :

—

Bak, demirden bir yüzük de olsa (bul getir), buyurdu.

Adam yine

gitti, sonra dönüp geldi ve:

—

Hayır! Ey Allah'ın elçisi! Allah'a yemîn olsun ki demirden bir yüzük bile bulamadım. Fakat şu izârım (belden aşağı olan elbisem) var.

Sehl:

Adamın

ridâsı, (belden yukarısını örten elbisesi)

bile yoktu, dedi.

- Bunun

yarısı onun olsun, dedi.

Bunun

üzerine Rasûlullah

-sallallahu

aleyhi ve sellem- :

— İzârınla

ne yapabilirsin; onu sen giyersen kadının üstünde ondan bir şey bulunmaz, açıkta kalır; kadın giyerse senin üzerinde ondan bir şey kalmaz, sen çıplak kalırsın, buyurdu.

Bunun

üzerine adam bulunduğu yere oturdu. Bu oturuşu uzayınca da nihayet

kalkıp (üzüntülü halde) gitti.

Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve

sellem- adamın(hüzünlü ve ümitsiz bir şekilde)

arkasını dönüp gittiğini görünce, geri dönmesini

emretti.

Adam gelince

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve

sellem- ona:

— Kur'ân'dan

senin ezberinde ne var? diye sordu.

Adam:

—

Ezberimde şu sûre, şu sûre, şu sûre var! diye birtakım

sûreler saydı.

Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve

sellem- ona:

—

Sen bu sûreleri ezberinden okuyabiliyor musun? diye sordu.

Adam:

—

Evet (okuyabiliyorum), dedi.

Rasûlullah

-sallallahu aleyhi ve sellem- :

- Öyleyse

git, Kur'ân'dan ezberindeki sûrelerle seni bu kadına sahip kıldım, (bu kadını sana nikahladım) buyurdu.”[1]

2. Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

{
كُنْتُ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَأَتَاهُ رَجُلٌ
فَأَخْبَرَهُ أَنَّهُ تَزَوَّجَ امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ، فَقَالَ لَهُ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَنْظَرْتَ إِلَيْهَا؟ قَالَ
لَا، قَالَ: فَادْهَبْ، فَانظُرْ إِلَيْهَا، فَإِنَّ فِي أَعْيُنِ الْأَنْصَارِ
شَيْئًا. [رواه أحمد ومسلم والنسائي]

“Ben, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’in yanında oturuyordum. Derken bir adam yanına geldi ve Ensar’dan bir kadınla evlendiğini haber verdi.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

- Ona (evlendiğin kadına) baktın mı? dedi.

Adam:

- Hayır, (bakmadım) dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle buyurdu:

- Git, ona bak! Çünkü Ensar’ın gözlerinde bir şey (küçüklük veya çakırlık) vardır.”[2]

3. Câbir'den -Allah ondan râzı

olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

إِذَا حَظَبَ أَحَدُكُمْ الْمَرْأَةَ، فَإِنْ ﴿
﴾. [استَطَاعَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى مَا يَدْعُوهُ إِلَى نِكَاحِهَا فَلْيَفْعَلْ]

أخرجه أبو داود والحاكم وسنده حسن وصححه ابن حبان والحاكم وأخرجه أحمد وابن ماجه
[والبزار]

“Sizden

biriniz, bir kadınla evlenmek istediği zaman, onunla evlenmesini teşvik
edecek uzva bakabilirse (bakma imkânı bulursa),
baksın.”[3]

İmam Zeyle'î -Allah ona rahmet etsin- şöyle
 demiştir:

“Evlenmek isteyen erkeğin, -şehvetinden
emîn olsa bile-, haram oluşu ve zaruretin olmaması sebebiyle, evlenmek
istediği kadının yüzüne ve ellerine dokunması câiz
değildir.”

Dureru'l-Bihâr'da şöyle denmiştir:

“Kadı, şâhit ve evlenmek isteyen
erkeğin, -şehvetten emin olsalar bile- gerek olmadığı
için, bir kadına dokunmaları helal olmaz.”

[4]

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin-
şöyle demiştir:

“Evlenmek isteyen erkeğin, evlenmek
istediği kadınla baş başa kalması câiz değildir. Çünkü

onunla baş başa kalması haramdır. Şeriatta ona bakmasının câiz oluşu dışında bir şey gelmemiştir. Dolayısıyla onunla baş başa kalmak, haram olarak kalmıştır. Zirâ baş başa kalmakla, dinen sakıncalı görülen duruma düşmekten emîn olunmamıştır. Çünkü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ. [رواه الترمذي وصححه الألباني في صحيح الجامع]

“Bir erkekle (yabancı) bir kadın baş başa kalmasın ki, onların üçüncüsü şeytan olmasın.”[5]

Kadına zevk olarak, şehvetle ve şüpheli bir bakışla bakamaz. İmam Ahmed, Salih’in rivâyetinde şöyle demiştir:

‘Sadece kadının yüzüne bakabilir. O da zevk duymaksızın olmalıdır.’

Evlenmek isteyen erkeğin, evlenmek istediği kadına birden fazla bakabilir, güzelliğini düşünebilir. Çünkü arzulanan ve istenen şey, ancak bu şekilde hasıl olur.”

İkincisi:

Muamele (karşılıklı sosyal ilişkiler) sırasında kadının yüzünü açması câizdir.

Kadının,

-fitneye sebep olmadığı sürece- alışverişe

ihtiyaç duyduğunda yüzünü ve ellerini açması câizdir. Aynı

şekilde satıcının da ücretini almak veya istemek için

kadının yüzüne bakması câizdir. Ancak fitneye sebep olacaksa, kadının

yüzünü açması câiz değildir.

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin-

şöyle demiştir:

“Bir erkek,

satış veya kiralama konusunda bir kadınla muamelede bulunursa, onu

gözünden tanınması ve satın aldığı mal noksan

olduğu zaman ondan bunu isteyebilmesi için kadının yüzüne

bakabilir.

İmam Ahmed'den,

kadının, yaşlı değil de genç olması halinde

yüzüne bakmayı kerih gördüğü rivâyet olunmuştur.

Yine, İmam

Ahmed, fitneye düşülmesinden endişe edilen veya kadınla

muamelede bulunmasına gerek olmayan kimsenin kadının yüzüne

bakmasını kerih görmüştür. Fakat ihtiyaç varsa ve

şehvetten emîn olunursa, erkeğin, kadının yüzüne

bakmasında herhangi bir günah yoktur.”

[6]

ed-Dusûkî

şöyle demiştir:

“Yüzü

burkalı (peçeli) kadının, nikâh ve alışveriş,

hibe, borç ve vekâlet gibi diğer meselelerde yüzünü açmadıkça şahitliğinin câiz olmaması hükmü geneldir. Hocamız da bu görüştedir.”

[7]

Üçüncüsü:

Tedâvi sırasında kadının yüzünü açması câizdir.

Kadının, yüzündeki hastalığın yerini veya bedenindeki herhangi bir yerdeki hastalığı tedâvi etmek için erkek doktora, -mahremi veya kocasının yanında hazır bulunması şartı ile- göstermesi câizdir. Bu hüküm de, kendisini tedâvi edecek kadın doktor bulunamaması halindedir. Çünkü aynı cinsten olan iki insanın, birinin diğerine bakması daha ehvendir. Ayrıca kadını tedâvi edebilecek müslüman doktor bulunuyorsa, gayr-i müslim doktora gitmemesi gerekir. Yüzünü de, hastalık bulunan yerinden fazlasını açmaması gerekir.

Doktorun da kadının bedeninden tedâvi edilmesi gereken avret yeri veya başka bir yerinden başka bir yerine dokunması câiz değildir. Bu da zarurettten dolayıdır. Zaruret ise, zaruret olan kadarıyla sınırlıdır.

İbn-i Kudâme

-Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“Doktorun kadının, bedeninden tedâvi edilmesine ihtiyaç duyulan avret veya başka yerine

bakması mübahtır. Çünkü orası tedâvi edilmeye ihtiyaç duyulan yerdir.

Nitekim Osman b. Affan'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, kendisine hırsızlık yapan bir çocuk getirilince o:

-Çocuğun (buluğ çağına erdiğine delâlet eden) avret yerinde biten kıllarına bakın, dedi.

Orada henüz herhangi bir kılın bittiğini göremediler. Bunun üzerine Osman çocuğun elini kesmekten vazgeçti.”[8]

İbn-i Âbidin

-Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“el-Cevhere'de şöyle denilmiştir:

Kadının

hastalığı, bedeninde -fercinin dışında- başka bir yerde ise, bu takdirde tedâvi sırasında oraya bakmak câizdir. Çünkü orası, zaruret yeridir. Eğer hastalık fercinde ise, bu takdirde nasıl tedâvi etmesi gerektiğini ona öğretmek gerekir. Eğer öğretilemezse ve kadının da ölmesinden endişe ediliyorsa veya fercine, dayanamayacağı kadar sancı ve ağrı gelecekse, kadının her yeri örtülür, sadece hastalığın bulunduğu yer kalır, sonra orasını erkek tedâvi eder, bu

sırada erkek elinden geldiğince gözlerini yaranın dışına bakmaktan sakındırır.”[9]

“Kadın da olsa, hastaya hizmet eden, ona abdest ve taharet aldırان kimse de bu hükümdedir.”[10]

Muhammed b. Fuad şöyle demiştir:

“Erkeğin, kadın hastayı tedâvi etmesinin -daha önce zikredilen hususlara bağlı kalmak kaydıyla- câiz olduğuna delâlet eden delil şudur:

Rubeyyi' binti Muavviz b. Afrâ'dan rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

كُنَّا نَعْرُو مَعَ رَسُولِ ۞
،اللّٰهُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَسْقِي الْقَوْمَ، وَنَحْدُمُهُمْ
وَنَرُدُّ الْقَتْلَى وَالْجَرْحَى إِلَى الْمَدِينَةِ. [رواه البخاري]

“Bizler,
Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte savaşa (gazveye) çıkardık,
savaşanlara su verir, onlara hizmet eder, öldürülen ve yaralananları Medine'ye götürürdük.”[11]

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“Erkeğin kadını tedâvi etmesinin hükmü, bu hadisten kıyas edilerek alınır. Buhârî'nin bu hükmü kesin bir dille ifâde etmemesinin sebebi; bu olayın hicab âyetinin inmesinden önce olması ya da kadının, savaş

sırasında bu işleri kocasına veya kendisine mahrem olan kimseye yapmış olmasıdır. Kadının yabancı erkekleri tedâvi etmesi meselesi hükmüne gelince, bu durum, zaruret anında câizdir. Zaruret ise, bakmak, elle dokunmak ve bu gibi durumlarla sınırlı kılınmıştır.”

[12]

Dördüncüsü:

Şâhitlik sırasında kadının yüzünü açması câizdir.

Kadının,

şâhitlik ederken ve şâhitliği üstlenirken yüzünü açması câizdir. Aynı şekilde hakların kaybolmasını önlemek için (mahkemede) kadı'nın ona bakması câizdir.

Değerli âlim ed-Derdâr şöyle demiştir:

“Burkalı (peçeli)

bir kadının, kadı'nın (hâkimin) kendisinin gözünü ve vasfını görmesi için yüzünü açmadan (mahkemede) şâhitlik yapması câiz değildir.”

[13]

İbn-i Kudâme

-Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“Şâhitliği gerçekleşebilmesi

için şâhidin, kendisine şâhitlik yapılan kadının

yüzüne bakıp gözleri, onun gözlerine gelmesi gerekir. İmam

Ahmed şöyle demiştir: Bir kadın, gözünden

tanınmadıkça ona şâhitlik edilmez.”

[14]

Beşincisi:

Mahkeme sırasında (Kadı'nın huzurunda) kadının yüzünü açması câizdir.

Bir

kadının, kendisinin lehine veya aleyhine hüküm veren kadı'nın huzurunda yüzünü açması câizdir. Kadı'nın da onu tanımak, hak-hukuku ihyâ etmek ve bunları kaybolmaktan korumak için kadının yüzüne bakması câizdir.

Şâhitlikle

ilgili hükümlerle hüküm verme (muhakeme) hükümleri, hüküm bakımından bir olması sebebiyle aynıdır, hiçbir farklılığı yoktur.”[15]

Altıncısı:

İyiye kötüden ayırt edebilecek yaşa gelmiş ve şehveti olmayan küçük çocuğun yanında kadının yüzünü açması câizdir.

Bir kadının,

-iki rivâyetten birisine göre- mahremlerine gösterdiği yerlerini, iyiye kötüden ayırt edebilecek yaşa gelmiş, fakat henüz şehvet isteği olmayan çocuğa göstermesi, çocuğun da kadından görünen bütün bunları görmesi câizdir.

Değerli âlim

Ebu'l-Ferac el-Makdisî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

“İyi

kötüden ayırt edebilecek yaşa gelmiş, fakat henüz şehvet isteği olmayan çocuğun, -iki rivâyetten birisine göre- kadının göbeğinden yukarısına ve dizlerinden aşağısına bakması câizdir.

Çünkü

Allah Teâlâ

şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنَكُمْ
الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ
ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَصْعُقُونَ ثِيَابَكُمْ مِنْ
الظَّهْرِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ
عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ
بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿ [سورة النور من الآية: 58]

“Ey îmân edenler! Ellerinizi altında bulunan köleleriniz ile içinizden henüz bulûğa ermemiş çocuklarınız, odanıza girmek için şu üç vakitte sizden izin istesinler: Sabah namazından önce, öğle vakti istirahat için elbiselerinizi çıkardığınız zaman ve bir de yatsı namazından sonra. İşte bu üç vakit, mahremiyet vakitlerinizdir. Ama bunların dışında izinsiz girmelerinde sizin için de, onlar için de bir günah yoktur. Çünkü sizin birbirinizin yanına girip-çıkmanız kaçınılmazdır. İşte Allah size âyetlerini böylece açıklar. Allah, hakkıyla bilendir, hikmet sahibidir.”[16]

Yine şöyle buyurmuştur:

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
[سورة النور من الآية: 59]

“Çocuklarınız ergenlik çağına girdikleri (ve dînen sorumlu oldukları) zaman, büyüklerin (yani sizin yanınıza girmek için) izin istedikleri gibi onlar da izin istesinler. İşte Allah, size (izin isteme âdâbını öğrettiği gibi) âyetlerini de böyle açıklar. Allah, (kullarının menfaatine olan şeyleri) hakkıyla bilendir, (hüküm koymada) hikmet sahibidir.”[17]

İşte bu, buluğ çağına ermiş çocuk ile henüz buluğ çağına ermemiş çocuğu birbirinden ayırt etmiştir.”

Abu Abdillah (İmam Ahmed) şöyle demiştir:

“Ebu Tayyibe çocuk iken Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-‘in hanımlarına hacamat yapmıştır.”

İki rivâyetten birisi olan diğer rivâyette mezhebin görüşü şöyledir:

“İyiye kötüden ayırt edebilecek yaşa gelmiş, fakat şehveti olan çocuk, bakma konusunda

-Allah Teâlâ'nın
şu emri gereği-, kadının mahremleri hükmündedir.

﴿ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ ... ﴾

﴿ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ... ﴾ [سورة النور من الآية: 31]

“...veya henüz

kadınların kadınlık hallerinin farkında olmayan (henüz şehvet duymayan) çocuklardan
(başkasına

gizli ziynetlerini göstermesinler).”[18]

Abu Abdillah’a (İmam Ahmed’e):

“Bir kadın, çocuğa karşı

başını (saçlarını) ne zaman örter? Diye sorulunca o
şöyle cevap vermiştir:

“On yaşına gelince başını

(saçlarını) örter. Çocuk şehvet duyacak yaşta

ise, bu takdirde o, kadının mahremleri hükmündedir. Çünkü

Allah Teâlâ şöyle

buyurmuştur:

﴿

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا

اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ

﴿ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴾

[سورة النور من الآية: 59]

“Çocuklarınız

ergenlik çağına girdikleri (ve dînen sorumlu

oldukları) zaman, büyüklerin (yani sizin yanınıza girmek

için) izin istedikleri gibi onlar da izin istesinler. İşte Allah,

size (izin isteme âdâbını öğrettiği gibi)
âyetlerini de böyle açıklar.Allah, (kullarının menfaatine
olan şeyleri) hakkıyla bilendir, (hüküm koymada)
hikmet
sahibidir.”[19]

Yine Abu Abdillah’tan (İmam Ahmed) nakledildiğine göre o
şöyle demiştir:

“(Çocuk
yaşına
gelince) o, şehvet konusunda yabancı erkek hükmündedir.

Yine de en iyisini
Allah Teâlâ bilir.

[1]

Buhârî, 7/19. Müslim, 4/143. Nesâî, 6/113 (Suyûtî
Şerhi). Beyhakî, 7/84

[2]

Ahmed, 2/286,299. Müslim, 4/142. Nesâî, 2/73.

[3]

Ebu Dâvud ve Hâkim rivâyet etmiştir. Hadisin senedi
hasendir.Hadisin, Muhammed b. Mesleme’nin rivâyet ettiği hadisten
şâhitleri vardır. İbn-i Hibban ve Hâkim ise hadisin sahih
olduğunu söylemişlerdir. Ayrıca Ahmed ve İbn-i Mâce de
rivâyet etmişlerdir. Ebu Humeyd’in rivâyet ettiği hadisten Ahmed ve

Bezzâr da rivâyet etmiştir. Aynı şekilde Hâfız İbn-i Hacer, bunu ‘Fethu’l-Bârî’, c: 9, s: 181’de zikretmiştir.

[4]

“Reddu’l-Muhtar ale’d-Dureri’l-Muhtar”,
c: 5, s: 237.

[5]

Tirmizî
rivâyet etmiş, Elbânî de “Sahîhu’l-Câmi’, hadis no: 2165’de hadis sahihtir, demiştir.

[6]

“el-Muğnî”,
c: 7, s: 459. “eş-Şerhu’l-Kebîr alâ Metni’l-Mukni’”, c: 7,
s: 348 (el-Muğnî Şerhi ile). “el-Hidâye Maa Tekmileti
Fethi’l-Kadîr”, c: 10. s: 24.

[7]

“ed-Dusûkî’nin
eş-Şerhu’l-Kebîr Hâşiyesi”, c: 4, s: 194

[8]

“el-Muğnî”,
c: 7, s: 459. “Ğizâu’l-Elbâb”, c: 1, s: 97.

[9]

“Reddu’l-Muhtar”,

c: 5, s: 237. “el-Hidâyetu’l-Alâliyye”, s: 2459.

[10]

“Ğizâu’l-Elbâb”, c: 1, s: 97.

[11]

Buhârî, 6/80 ve 10/136.

Fethu’l-Bârî. Müslim de Enes’ten buna yakın rivâyet etmiştir.

(5/196).Ebu Dâvud, 7/205 (Avnu’l-Ma’bûd ile).Tirmizî, 5/301-302.

Tirmizî

şöyle demiştir: Hadis, hasen sahihtir.

İmam Buhârî bu hadis için bir bölüm

açmış ve şöyle demiştir: Kadın erkeği, erkek

de kadını tedâvî edebilir mi? Fethu’l-Bârî, c:10, s: 136.

[12]

“Fethu’l-Bârî”,

c: 10, s: 136.

[13]

Bkz:

ed-Derdîr, “eş-Şerhu’l-Kebîr”, c: 4, s: 194.

[14]

“el-Muğnî”,

c: 7, s: 459 ve “eş-Şerhu’l-Kebîr a’lâ Metni’l-Mukni’”, c:
7, s: 348 -el-Muğnî haşiyesiyle-. “el-Hidâye ma’a Tekmiletî
Fethi’l-Kadîr”, c: 10, s: 26.

[15]

Bu

konuda “ed-Durru’l-Muhtar”, c: 5, s: 237.

“el-Hediyetu’l-A’lâiyye”, s: 244.

“el-Hidâye ma’a

Tekmiletî Fethi’l-Kadîr”, c: 10, s: 26.

[16]

Nur Sûresi: 58

[17]

Nur Sûresi: 59

[18]

Nur

Sûresi: 31

[19]

Nur Sûresi: 59